Hubovský okruh – náučný chodník

Kraj:	Žilinský
Okres:	Ružomberok
Geomorfologická jednotka:	Veľká Fatra
Geologická jednotka:	jadrové pohorie
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	vlak Švošov
Východisko:	Švošov, žel. zast.
Trasa:	Švošov, žel. zast. – po lávke pre peších cez Váh – Hubová – sedlo pod Kútnym vrchom – odbočka na Kútny vrch (733 m n. m.) – sedlo Poľana (920 m n. m.) – turistické rázcestie Nad hlbokou (Ž × M) – Hubová, západný okraj obce
Dĺžka, prevýšenie:	11 km, prevýšenie 525 m
Čas prechodu:	4,5 h
Počet zastávok:	12
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, historické, kultúrne

Typ chodníka: samoobslužný, (takmer) okružný s odbočkou, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Druhá polovica trasy je súbežná so žltou a v strede krátko aj s modrou turistickou značkou.

Rok otvorenia: 2017

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Turistický klub Tramp Hubová, ul. Pri Váhu 5/5, 034 91 Hubová

Poznámky: (1) Na trase náučného chodníka sú studničky s pitnou vodou. (2) Neďaleko východiska náučného chodníka v obci Švošov začína Švošovský turisticko-náučný chodník.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie starších žiakov.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Hubová. Obec severozápadne od Ružomberka na ľavom brehu Váhu v mierne rozšírenej časti jeho prielomovej doliny medzi Ružomberkom a Krpeľanmi v severnej časti Veľkej Fatry v susedstve obce Švošov. Do roku 1948 sa obec nazývala Gombáš. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1425, kedy panstvo hradu Likava poskytlo jej územie šoltýsom zo Stankovian. Prvými osadníkmi boli pastieri oviec, popri pastierstve sa rozvinulo garbiarstvo. Obyvatelia sa okrem ovčiarstva zaoberali tiež roľníctvom, drevorubačstvom, spracovaním dreva, výrobou drevného uhlia, pálením vápna, tavením skla a z Magurky dovážanej železnej rudy, furmančením a pltníčením. V chotári obce sa vyvinula osada Ľubochňa, v doline nad ňou už v 17. storočí pracovala sklárska huta, neskôr železná huta a baňa, od 18. storočia píla. Tá sa od Hubovej osamostatnila v roku 1951. Vo východnej časti chotára v Bystrej doline sú zrúcaniny železnej huty, svedčiace o kováčskom remesle. Svojrázom sú zrubové štvorbytové dvojdomy, ktoré boli zväčša zničené pri veľkom požiari v roku 1882 (na zachovaných je uvedené vročenie 1827). Národnou kultúrnou pamiatkou je neskorobarokový kostol Povýšenia svätého Kríža z roku 1816, vyzdobený nástennými maľbami od Jozefa Hanulu. S ústupom salašníctva v prvej polovici 20. storočia súvisela výstavba zrubových senníkov („štále“) na lúkach na horských svahoch – bývalých pasienkoch –, ktoré spolu so zrubovými sýpkami na kamenných základoch na uskladňovanie úrody či náradia („sypárne“) v blízkosti obce dotvárajú kolorit hubovskej krajiny. Dve historické sýpky z konca 19. storočia boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku. Dolinou a obcou tu prechádza cestná a železničná komunikácia, obe nadregionálneho až medzinárodného významu. Neďaleká železničná zastávka v susednej obci Švošov na pravom brehu Váhu je prístupná lávkou pre peších. Pre komplikovanosť geologických a geomorfologických pomerov širšieho územia obce tu dlhodobo viazne výstavba prioritnej diaľnice.

Ľubochňa > Náučný chodník Ľubochňa dolina

Veľká Fatra. Jedno z najrozsiahlejších jadrových pohorí Slovenska s málo narušeným prírodným prostredím medzi Kraľovanmi, Hornou Štubňou, Harmancom, Donovalmi, Ružomberkom a Párnicou. Horstvo dosahujúce vrchom Ostredok 1 596 m n. m. je zo severu rozčlenené dolinou Ľubochnianky, najdlhšou na Slovensku (cca 20 km), má spolovice severojužne prebiehajúci ústredný chrbát, ktorý sa

od Ploskej delí na dva (pôdorys chrbtov má tvar Y). Tektonický vývoj územia s pestrým geologickým podložím a vonkajšie geomorfologické činitele podmienili rôznorodý charakter reliéfu a jeho veľkú členitosť. Granitové a granodioritové jadro je odkryté a vychádza na povrch len v severnej časti pohoria, a to v páse Smrekovica – Vyšná Lipová (medzi Podsuchou a Kantorskou nad Sklabinským Podzámkom). Zvyšnú časť územia pohoria budujú prevažne mezozoické sedimentárne horniny. Zjavne kontrastujú východné mäkko modelované najvyššie časti hlavného chrbta s hôľnym reliéfom na slienitých vápencoch, slieňovcoch, slienitých či ílovitých bridliciach s jeho západnými rázsochami so skalnatými až bralnými územiami na prevažujúcich vápencoch a dolomitoch s hojnými povrchovými i podzemnými krasovými útvarmi a dolinami Rakšianskou, Gaderskou, Blatnickou, Necpalskou a Belianskou. Spomedzi okolo tristo evidovaných jaskýň v podcelku Bralnej Fatry vynikajú Mažarná (dlhá 134 m) a Horná Túfna (dlhá 85 m). Pohorie patrí povodiu Váhu (priamo aj prostredníctvom prítokov Revúcej, Oravy a Turca), len maličké územie na juhovýchode odvodňuje Starohorský potok, resp. Bystrica do Hrona. Pohorie je v nižších polohách zalesnené, najcennejšie pralesné porasty sú prísnymi rezerváciami. Osobitý charakter najvyšších polôh ústredného chrbta – hole (horské lúky) – sú zvyškami areálov historicky odlesnených pre účely pastvy. Ich rozsah sa v súčasnosti zmenšuje vysádzaním pôvodne sa tu vyskytujúcej kosodreviny najmä za účelom zníženia lavínového ohrozenia. Akcentovaný reliéf a pestrý geologický podklad umožnil zachovanie rastlinných spoločenstiev z rôznych období postglaciálneho vývoja. Vzácne sú spoločenstvá zvyškov reliktných borín na vápencových a dolomitových bralách. Typickým pre hôľne spoločenstvá hlavného chrbta je masový výskyt veternice narcisokvetej (*Anemone narcissiflora*), zvláštnosťou je najmasovejší výskyt treťohorného reliktu tisu obyčajného (*Taxus baccata*) v rámci strednej Európy nad Horným Harmancom. Na území Veľkej Fatry prevažujú horské druhy živočíchov, zo šeliem sa vyskytuje medveď, rys aj vlk, hniezdi tu orol skalný. Pre zachovalosť a výnimočnosť prírody pohoria bol na jeho prevažnej časti územia (s výnimkou väčšiny okrajových častí) vyhlásený národný park.

Názvy informačných panelov

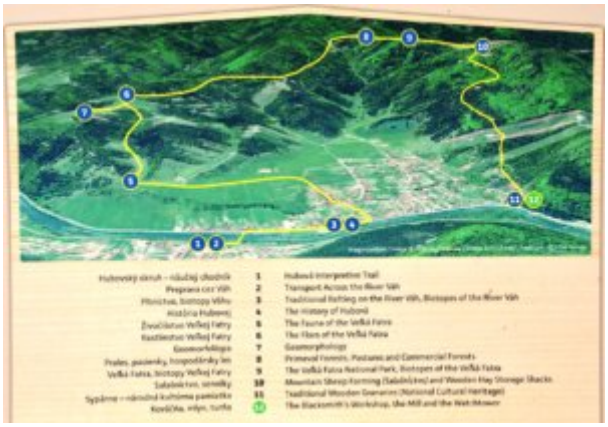
1. Hubovský okruh – náučný chodník
2. Preprava cez Váh
3. Pltníctvo, biotopy Váhu
4. História Hubovej
5. Živočíšstvo Veľkej Fatry
6. Rastlinstvo Veľkej Fatry
7. Geomorfológia
8. Prales, pasienky, hospodársky les
9. Veľká Fatra, biotopy Veľkej Fatry
10. Salašníctvo, senníky
11. Sypárne
12. Kováčňa, mlyn, turňa

Sypárne

Hubovský okruh – náučný chodník
Prepava cez Váh
Plnitvka, bistopy Váhu
História Hubovej
Živočíšstvo Veľkej Fatry
Rastlinstvo Veľkej Fatry
Geomorfológia
Prales, pasienky, hospodárky les
Veľká Fatra, bistopy Veľkej Fatry
Salašníctvo, senníky
Sypáreň – národná kultúrna pamiatka
Kováčska, mlyn, turfa

1 Hubová interpretive Trail
2 Transport Across the River Váh
3 Traditional fishing on the River Váh, Biotopes of the River Váh
4 The History of Hubová
5 The Fauna of the Veľká Fatra
6 The Flora of the Veľká Fatra
7 Geomorphology
8 Primeval Forests, Pastures and Commercial Forests
9 The Veľká Fatra National Park, Biotopes of the Veľká Fatra
10 Mountain Sheep Farming (Salašníctvo) and Wooden Hay Storage Stacks
11 Traditional Wooden Granaries (National Cultural Heritage)
12 The Blacksmith's Workshop, the Mill and the Wet-Mower

